

Att gå bortom dikotomisering – ett annat sätt att förstå verksamhetsförlagd utbildning

Abstract för konferensen Verksamhetsintegrerat lärande, Högskolan Väst, 10-11/12, 2009.

Jörgen Dimenäs

Institutionen för pedagogik, Högskolan i Borås, Allégatan 1, SE-501 90 Borås, Sweden

Abstract

I professionsutbildningar finns en inbyggd identifikationsproblematik beroende på hur individer förhåller sig till såväl akademi som till utförd yrkesverksamhet. Det finns anledning att speciellt belysa problematiken i yrkesutbildningar där man antar att det i utförd verksamhet finns en utbildningspotential för exempelvis blivande ingenjörer, lärare och sjuksköterskor. Ibland uttrycks att verksamhetsförlagd utbildning innebär tid för studenter att lära sig procedurer och ibland att få pröva den teori kring yrket så som det framställs inom akademien. I denna studie är utgångspunkten att de dikotoma begreppen praktik och teori används, men att de samtidigt som de förekommer i tal och skrift för att förstå innebörder av professionslärande, också riskerar att hindra denna förståelse. Erlandsson & Beach (2008) intar exempelvis en sådan kritisk hållning. I motsats till en dikotom uppfattning av praktik-teori begreppen finns studier som visar att studenter uppfattar verksamhetsförlagd utbildning utifrån ett integrerat perspektiv vilket står i motsats till en dikotom diskurs som uttrycks i det allmänna talet om VFU (Bourghardt & Dimenäs, 2009).

I denna studie är det en strävan att gå bortom dikotomier som exempelvis praktik/teori eller verksamhet/akademi, för att synliggöra nya perspektiv på lärande i professionsutbildningar. Syftet är att beskriva och förstå hur studenter uppfattar lärande av olika kursinnehåll i en situerad utbildningskontext. Undersökningen tar sin utgångspunkt i variationsteori och har enkät, dokument och intervjuer som datainsamlingsmetoder.

Resultaten visar att studenterna uppfattar lärande av olika innehåll i relation till verksamhetsförlagd utbildning både som ett möte med traditionen och med det annorlunda. Vidare uppfattas den verksamhetsförlagda delen som en möjlighet att applicera perspektiv från den högskoleförlagda delen, samt ett innehållsrelaterat växelspel mellan verksamhetsförlagd och högskoleförlagd del. Slutsatsen är att en fruktbar professionsanknytning bygger på idén om perspektivrikedom och att högskoleförlagd och verksamhetsförlagd tid är arenor där situationer speglas och erfars. Dikotomiseringsdiskursen i talet om praktik och teori tycks snarare som begränsande än som berikande.

